

Udskriftsdato: 22. december 2025

KEN nr 10108 af 06/10/2009 (Gældende)

Dårlige arbejdsstillinger og -bevægelser

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejds miljølagenævnet, j.nr. 5900037-09

Dårlige arbejdsstillinger og -bevægelser

Resumé

Arbejds miljøklagenævnet hjemviste Arbejdstilsynets påbud om at sikre de ansatte mod dårlige arbejdsstillinger på et lager for frugt og grønt på grund af manglende oplysninger.

Arbejdstilsynet havde ikke tilstrækkelige oplysninger til at kunne vurdere, om det observerede arbejde var repræsentativt for arbejdet på lagret, men havde spurgt de ansatte og ledelsen herom. I øvrigt manglede der fx en angivelse af vægten på de byrder, der blev håndteret.

[Adressat udeladt]

[Udeladt]

Arbejds miljøklagenævnet har på møde den 29. september 2009 behandlet [navn udeladt] klage på vegne af [virksomhedens navn udeladt]. [Navn udeladt] har klaget over Arbejdstilsynets afgørelse af 24. oktober 2008, hvor Arbejdstilsynet har givet påbud om, at [virksomhedens navn udeladt] på lagret for frugt og grønt skal sikre ansatte mod dårlige arbejdsstillinger.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst.

Arbejds miljøklagenævnet hjemviser således Arbejdstilsynets afgørelse af 24. oktober 2008. Det betyder, at Arbejdstilsynet skal indhente yderligere oplysninger og eventuelt træffe en ny afgørelse.

B E G R U N D E L S E

Arbejdstilsynet har den 4. september 2008 været på tilsynsbesøg i virksomhedens afdeling [adresse udeladt].

Arbejdstilsynet observerede løftearbejde i "Frugt- og grøntlageret" og konstaterede, at den ansatte ved påfyldning af en palle, svarende til 35 kolli, foretog 36 løft på ca. 5 minutter.

Arbejdstilsynet fik oplyst, at det observerede arbejde var repræsentativt for arbejdet på lageret, men fordi der manglede 3 mand på grund af sygdom og ferie, arbejdede den ansatte hurtigere end normalt.

Arbejdstilsynet fik endvidere oplyst, at de ansatte modtager instruktion i korrekt løfteteknik. Arbejdstilsynet kunne konstatere, at der var opsat plancher på lageret med billeder som illustrerede korrekt løfteteknik.

Arbejdstilsynet observerede, at de nederste kasser på pallerne ofte blev løftet med bøjet ryg. Ved afsætning af kasser på pallen forekom ofte lang rækkeafstand, idet den ansatte ikke stillede sig korrekt i forhold til pallen. Endvidere forekom vrid i ryggen både ved løft og ved afsætning af kasser.

I forhold til rækkeafstande observerede Arbejdstilsynet

- 2 løft i underarms afstand
- 27 i $\frac{3}{4}$ armsafstand eller mere.

Af løftene, der blev udført i $\frac{3}{4}$ arms afstand foregik

- 2 i skulderhøjde eller derover,
- 12 under knæhøjde,
- 5 med vrid i ryggen
- 14 med foroverbøjning af ryggen.

Ved afsætning af kasser på pallen observerede Arbejdstilsynet 33 afsæt i $\frac{3}{4}$ arms afstand eller mere, heraf

- 3 med vrid i ryggen
- 8 med bøjet ryg.

Arbejdstilsynet har ved påbudet lagt vægt på, at den ansatte har mange vrid i ryggen, bøjet ryg samt lang rækkeafstand.

Arbejdstilsynet har vurderet, at den givne instruktion ikke har været tilstrækkelig til at undgå uhensigtsmæssige arbejdsstillinger.

[Navn udeladt] har i klagen påpeget, at vægten af byrden er en væsentlig faktor for vurderingen af, om løft er sundhedsskadelige. Den oplysning fremgår ikke af påbudet.

Endvidere er det af betydning, hvor ofte og hvor længe ad gangen, der arbejdes i disse arbejdsstillinger/-bevægelser. [Navn udeladt] henviser til, at Arbejdstilsynet heller ikke har beskrevet disse faktorer i påbudet.

Desuden henviser [Navn udeladt] til, at virksomheden har fået hjælp fra [rådgiverens navn udeladt] og at medarbejderne har fået instruktion i hensigtsmæssige arbejdsstillinger og arbejdsteknik, og at der hænger plakater med instruktion i relevante arbejdsområder. Der er opsat billeder og vejledning om de produkter, der fortsat vejer mere end 15 kg. Personalet har bekræftet, at de har fået instruktion i korrekte arbejdsstillinger og god løfteteknik.

I udtalelsen af 16. februar 2009 har Arbejdstilsynet henvist til, at der er tale om en daglig løftemængde på 7-8 ton.

Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt. Det fremgår af arbejdsmiljølovens § 38, stk. 1.

Unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser skal undgås. Belastningen under arbejdet skal derfor være så lille, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænser skal overholdes. Det fremgår af § 17 i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse.

Om der er tale om uhensigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser beror på en konkret helhedsvurdering. I den forbindelse indgår oplysninger om, hvor ofte og hvor længe ad gangen, der arbejdes i uhensigtsmæssige stillinger og bevægelser. Når der samtidig er tale om at flytte byrder, er det ikke uden betydning, hvad de enkelte byrder vejer.

Arbejdstilsynet må ud fra egen tilstrækkelige iagttagelse vurdere, om arbejdsstillinger og arbejdsbevægelser er et generelt udtryk for arbejdet på virksomheden.

Arbejdsmiljøklagenævnet har lagt vægt på, at Arbejdstilsynet i beskrivelsen af forholdene fx ikke har angivet vægten af de enkelte byrder og ikke ved egne observationer kunne vurdere om de iagttagede arbejdsstillinger og -bevægelser var repræsentative for arbejdet på virksomheden.

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet henviser til

§ 38, stk. 1 samt § 39, stk. 1, nr. 1 og stk. 2 i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005

§ 17 i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet og som indgår i Arbejdstilsynets afgørelse af den 24. oktober 2009, samt [navn udeladt] brev af 3. marts 2009.

På klagenævnets vegne

Kopi til

- [Adressat udeladt]

- [Adressat udeladt]
- Arbejdstilsynet, Tilsynscenter , Postboks 1228, 0900 København C. J.nr.
- [Adressat udeladt]

De kan læse om afgørelsens retlige grundlag på de følgende sider.

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005

...

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte regler om særligt arbejdstøj og personlige værnemidler, herunder om hvem der skal afholde udgifterne hertil.

...

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. ...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1164 af 16. december 1992 om manuel håndtering

...

Kapitel 2

Arbejdets udførelse

...

§ 11. Arbejdsgiveren skal sørge for, at de ansatte instrueres om, hvorledes arbejde med manuel håndtering udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. De ansatte skal gives alle oplysninger, der er nødvendige for, at et sådant arbejde kan udføres forsvarligt, herunder, hvis det er muligt, oplysning om byrdens vægt og tyngdepunkt eller tungeste side af en pakke, når indholdet af denne er forskudt i forhold til midten.

Stk. 2. Ansatte, der udfører arbejde med manuel håndtering, som kan indebære risiko for sikkerhed eller sundhed, skal forinden have gennemgået en passende oplæring og instruktion i god arbejdsteknik og korrekt brug af tekniske hjælpemidler.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

...

Kapitel 3 Arbejdets udførelse

...

Særlige krav

...

§ 17. Unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser skal undgås. Belastningen under arbejdet skal derfor være så lille, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænser skal overholdes.

Kapitel 4 Oplæring og instruktion

§ 18. Arbejdsgiveren skal sørge for, at hver enkelt ansat, uanset ansættelsesforholdets karakter og varighed får en tilstrækkelig og hensigtsmæssig oplæring og instruktion i at udføre arbejdet på farefri måde. Der skal gives oplysninger om de ulykkes- og sygdomsfarer, der eventuelt er forbundet med deres arbejde, herunder om arbejdsmedicinske undersøgelser, den ansatte har adgang til. Oplæring og instruktion skal navnlig ske i forbindelse med:

- 1) ansættelsen,
- 2) forflyttelse eller ændring af arbejdsopgaverne,
- 3) indførelse eller ændring af arbejdsudstyr og
- 4) indførelse af ny teknologi.

Stk. 2. Den i stk. 1, nævnte oplæring og instruktion skal tilpasses udviklingen, herunder forekomsten af nye faremomenter, og skal om nødvendigt gentages regelmæssigt.

...